

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.6.2025
COM(2025) 822 final

2025/0176 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi uredb (ES) št. 1907/2006, (ES) št. 1272/2008, (EU) št. 528/2012,
(EU) 2019/1021 in (EU) 2021/697 v zvezi z obrambno pripravljenostjo ter olajšanjem
naložb v obrambo in pogojev za obrambno industrijo**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ruska invazija na Ukrajino je poudarila nujno potrebo po okrepitvi zmogljivosti evropske tehnološke in industrijske baze na področju obrambe (EDTIB) za podporo obrambni pripravljenosti držav članic ob soočanju z nastajajočimi varnostnimi grožnjami. Sedanji konflikt je razkril ranljivosti v evropskem obrambnem okolju, pri čemer je bil poudarjen pomen takojšnjega povečanja proizvodnih zmogljivosti evropske tehnološke in industrijske baze na področju obrambe in izkoriščanja njenega celotnega inovacijskega potenciala, zlasti s pospešitvijo inovacijskih ciklov.

Kot je poudarjeno v Skupni beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030¹, so „[z]a obnovo evropske obrambe [...] najprej potrebne obsežne naložbe v daljšem časovnem obdobju. Skupaj moramo pospešiti delo na vseh področjih, da bi čim prej okrepili evropsko obrambno pripravljenost in zagotovili, da bo imela Evropa najpozneje do leta 2030 močno in zadostno obrambno držo [...]“.

Glede na navedeno in na podlagi poziva Sveta Evropski komisiji, naj pospeši delo na vseh področjih, da bi odločno povečali obrambno pripravljenost Evrope do leta 2030, je cilj tega predloga zagotoviti, da bo zakonodajni okvir Unije spodbujal hitro povečanje zmogljivosti obrambne industrije in krepitev inovacij, da bi dosegli ravni obrambne pripravljenosti, ki lahko verodostojno odvrčajo od vsakršnega tveganja oborožene agresije in se borijo proti njemu.

V predlogu so upoštevane znatne vrzeli pri naložbah v obrambo, ki so se nakopičile v zadnjih desetletjih in zaradi katerih so potrebna izredna prizadevanja za ponovno vzpostavitev obrambne pripravljenosti do leta 2030. Upoštevano je tudi dejstvo, da sedanji regulativni okvir ni prilagojen tej potrebi in ga je treba prilagoditi, da bi dosegli cilj obrambne pripravljenosti do leta 2030.

Natančneje, sedanji predlog Komisije vključuje razširitev obstoječih določb v zakonodaji, ki se nanaša na obrambo in Evropski obrambni sklad, pa tudi v zakonodaji, ki ne zadeva obrambe, da bi se odpravile regulativne ovire ter olajšala obrambna pripravljenost in krepitev industrije EU.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Vsa zakonodaja, na katero vpliva ta predlog, vsebuje določbe, katerih namen je zmanjšati breme za države članice in industrijo ali jim zagotoviti pomoč pri izpolnjevanju obveznosti, ki so jim naložene z ustreznimi akti, da bi se taka zakonodaja lažje uporabljala in bila manj obremenjujoča. Določbe je treba razširiti na obrambni trg EU, da se podpre obrambna pripravljenost držav članic ter spodbudi razvoj konkurenčne in inovativne evropske obrambne industrije.

¹ Skupna bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030 (JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagani ukrepi za okrepitev evropskega obrambnega trga so oblikovani tako, da temeljijo na obstoječih določbah politike in jih dopolnjujejo, da bi se okrepile evropske obrambne zmogljivosti in podprla obrambna pripravljenost držav članic.

Komisija v okviru programa primernosti in uspešnosti predpisov (REFIT) zagotavlja, da njena zakonodaja ustreza svojemu namenu, je usmerjena v potrebe deležnikov in zmanjšuje bremena, hkrati pa dosega svoje cilje. Ta predlog je zato del navedenega programa, saj zmanjšuje nepotrebna bremena za obrambni sektor, tako da jih usklajuje s pravili, ki se trenutno uporabljajo za različne postopke in sheme.

Sedanji predlog je osredotočen na dejanske potrebe po obrambni pripravljenosti, zaradi česar je doseganje ciljev zakonodaje učinkovitejše in manj obremenjujoče za podjetja in javne organe.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog spreminja obstoječe uredbe EU. Zato je pravna podlaga predloga ista kot pravna podlaga spremenjenih uredb. Kolikor ta uredba spreminja Uredbo (ES) št. 1907/2006, Uredbo (ES) št. 1272/2008 in Uredbo (EU) št. 528/2012, je ustrezna pravna podlaga, kar zadeva navedene spremembe, člen 114 PDEU. Kolikor ta uredba spreminja Uredbo (EU) 2019/1021, je ustrezna pravna podlaga, kar zadeva navedene spremembe, člen 192(1) PDEU. Kolikor ta uredba spreminja Uredbo (EU) 2021/697, je ustrezna pravna podlaga, kar zadeva navedene spremembe, člen 173(3), člen 182(4), člen 183 in drugi odstavek člena 188.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Obveznosti, odstopanja ali izjeme, ki jih neposredno in posredno nalaga pravo Unije, se zato lahko spremenijo le na ravni Unije. Predlagane spremembe z namenom zagotavljanja obrambne pripravljenosti in poenostavitve bodo prinesle koristi državam članicam, industriji in Komisiji.

- **Sorazmernost**

Z razširitvijo določb ali uvedbo posebnih odstopanj v različni zakonodaji EU na obrambno področje se poenostavlja pravni okvir, pri čemer se uvajajo minimalne spremembe obstoječih obveznosti za pojasnitev in opredelitev potreb za obrambno pripravljenost držav članic, ki bi jih bilo treba odslej obravnavati enako kot druga področja, na katera se nanašajo navedene določbe, vedno z ustreznimi zaščitnimi ukrepi. Predlog je zato omejen na tiste spremembe, ki so potrebne za zagotovitev, da za obrambno pripravljenost velja isti pravni okvir na različnih področjih EU.

Ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseg te ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Ti zakonodajni akti vsebujejo določbe, ki upoštevajo razmere in vse večje potrebe obrambnega sektorja ter zagotavljajo, da zahteve ne nalagajo nepotrebnega bremena za

obrambno pripravljenost, proizvodnjo in postopke dobavne verige. Cilj tega predloga je, da bi bilo na koncu mogoče tako zakonodajo lažje uporabljati in da bi bila manj obremenjujoča.

Tako se zdi, da je zaradi učinkovitosti najustreznejša rešitev skupni predlog za različne ustrezne določbe, ki se uporabljajo za obrambo, v obliki zbirnega svežnja o obrambni pripravljenosti. Izbira uredbe za ta predlog je utemeljena zlasti s potrebo po uporabi istega pravnega instrumenta kot pravni akti, ki jih je treba spremeniti.

Ciljno usmerjene spremembe se nanašajo le na uporabne elemente, ki bodo razširjeni na obrambne namene in so zato primerni za vključitev v en predlog.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Se ne uporablja.

- **Posvetovanja z deležniki**

Postopek posvetovanja z deležniki je bil celovit, vključno z javno anketo, ki je bila odprta do 22. aprila 2025, ter vrsto ciljno usmerjenih srečanj z državami članicami, ustreznimi predstavniki podjetij iz Unije in drugimi ključnimi deležniki. Natančneje, po odprtem javnem posvetovanju aprila 2025 in obsežnih posvetovanjih v okviru vmesne ocene Evropskega obrambnega sklada² so službe Komisije zbrale podatke, dokaze in predloge držav članic, industrije in drugih deležnikov o pravnih, regulativnih in upravnih ovirah, ki omejujejo zmožnost evropske obrambne industrije, da bi povečala proizvodnjo z večjo prožnostjo in dosegla obrambno pripravljenost do leta 2030. V zbirnem svežnju o obrambni pripravljenosti so predstavljeni takojšnji in popravni ukrepi ter dolgoročne strateške rešitve za odpravo teh ovir.

Številni deležniki, države članice in industrijski akterji so predložili pripombe o predpisih o kemikalijah, zlasti o uredbi o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (v nadaljnjem besedilu: uredba REACH)³. Njihov glavni pomislek je bil, da obrambni in varnostni vidiki niso bili upoštevani v zgodnjih fazah različnih procesov, pri čemer so se na primer sklicevali na tekočo razpravo o per- in polifluoroalkilnih snoveh (PFAS). Več deležnikov je tudi menilo, da je možnost držav članic, da dovolijo nacionalna odstopanja v interesu obrambe (člen 2(3) uredbe REACH), preozko zasnovana. Poleg tega je bilo navedeno, da so bila odstopanja za namene obrambe v različnih zakonodajnih aktih ubesedena različno, kar je povzročilo pravno nejasnost.

² Uredba (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092 (UL L 170, 12.5.2021, str. 149).

³ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006).

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlagani ukrepi so bili opredeljeni z notranjim pregledom obstoječe zakonodaje in na podlagi izkušenj, pridobljenih pri izvajanju sorodne zakonodaje. Ker je to korak v procesu stalnega ocenjevanja potreb zmožljivosti za obrambno pripravljenost, ki izhajajo iz zakonodaje Unije, se bo pregled takega bremena in njegovega učinka na deležnike nadaljeval.

- **Ocena učinka**

Zaradi narave predloga, ki je namenjen podpori hitremu prilagajanju evropske obrambne industrije novemu nestabilnemu geopolitičnemu okolju, ocene učinka ni bilo mogoče izvesti.

Poleg tega je Evropski svet v svojih sklepih z dne 6. marca 2025 Komisijo pozval „k pospešitvi dela na vseh področjih, da bi v naslednjih petih letih odločno okrepili obrambno pripravljenost Evrope“. V istih sklepih je poleg tega izrecno pozval Komisijo, naj hitro pripravi nadaljnje ukrepe za poenostavitev na področju varnosti in obrambe.

Zato ocene učinka ni bilo mogoče izvesti v časovnem okviru, ki je bil na voljo za predložitev predloga za poenostavitev na področju obrambne pripravljenosti. Komisija bo v treh mesecih po sprejetju tega predloga predstavila delovni dokument služb Komisije, v katerem bo podrobno utemeljen ta zakonodajni ukrep EU in pojasnjena njegova ustreznost za doseganje opredeljenih ciljev politike v skladu z ustreznimi pravili za boljše pravno urejanje.

Predlog se nanaša na ciljno usmerjene spremembe zakonodaje. Te temeljijo na izkušnjah z izvajanjem zakonodaje. Spremembe zagotavljajo učinkovitejše in uspešnejše izvajanje. Zaradi njihove ciljno usmerjene narave in pomanjkanja ustreznih možnosti politike ocena učinka ni potrebna. Priloženo sporočilo obravnava elemente o učinku takih ukrepov, vključno z rezultati javne ankete EU, izvedene v zvezi s tem.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

To je predlog v okviru programa REFIT, katerega cilj je poenostaviti zakonodajo in zmanjšati upravna bremena za deležnike.

- **Temeljne pravice**

Se ne uporablja.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Se ne uporablja.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Se ne uporablja.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V zvezi z Uredbo (EU) št. 1907/2006 (REACH):

Komisija ugotavlja, da se obstoječa možnost, da države članice v posebnih primerih dovolijo odstopanja za določene snovi, kadar je to potrebno v interesu obrambe (člen 2(3)), uporablja restriktivno, kar ne ustreza potrebam obrambne industrije po razvoju, proizvodnji in vzdrževanju obrambnih sredstev. Komisija ugotavlja, da je razlog za to omejitev odstopanja na posebne primere in restriktivna razlaga držav članic na podlagi kodeksa ravnanja o odstopanjih na področju obrambe v uredbi REACH, o katerih so se države članice dogovorile v okviru Evropske obrambne agencije (EDA).

Komisija zato predlaga spremembo člena 2(3) uredbe REACH, da se ne bi uporabljal le v posebnih primerih za določene snovi.

V zvezi z Uredbo (EU) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju kemičnih snovi (CLP):

Komisija za zagotovitev skladnega odstopanja v vsej zakonodaji o kemikalijah predlaga, da se isto odstopanje za obrambo, kot je predlagano za spremembo uredbe REACH, uvede tudi v Uredbo (EU) št. 1272/2008.

V zvezi z Uredbo (EU) št. 528/2012 o biocidnih proizvodih:

Komisija za zagotovitev skladnega odstopanja v ustrezni zakonodaji predlaga, da se podobno besedilo, kot je predlagano za spremembo uredbe REACH, vključi tudi v uredbo o biocidnih proizvodih.

V zvezi z Uredbo (EU) 2019/1021 o obstojnih organskih onesnaževalih:

Z Uredbo (EU) 2019/1021 se izvajata Stockholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih in Protokol o obstojnih organskih onesnaževalih h Konvenciji iz leta 1979 o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja. Pogodbenica ne more odobriti odstopanj, potem ko je bil v skladu s Konvencijo sprejet sklep o uvrstitvi kemikalije na seznam v prilogi A, B ali C h Konvenciji, razen tistih, ki so odobrena v skladu s Konvencijo, razen če pogodbenica ne sprejme te uvrstitve na seznam; zato bi bilo treba potrebe po obrambni pripravljenosti obravnavati v pripravljalnih fazah EU, preden se na mednarodni ravni v Konvenciji določijo prepovedi ali omejitve; zato je pomembno, da se zberejo, ocenijo in predložijo ustrezne informacije za namene faze ocenjevanja obvladovanja tveganja v postopku uvrstitve snovi na seznam v Konvenciji, saj lahko odbor za pregled obstojnih organskih onesnaževal v tej fazi prouči morebitna odstopanja od možnih nadzornih ukrepov za navedeno snov.

Ni mogoče izključiti, da lahko informacije o uporabi kemičnih snovi vsebujejo informacije, ki bi lahko bile občutljive. Komisija zato predlaga, da lahko države članice zaradi zaščite nacionalnih varnostnih interesov ali varnostnih interesov EU uvedejo odstopanja od zahtev glede poročanja iz člena 13(1) Uredbe (EU) 2019/1021.

V zvezi z Uredbo (EU) 2021/697 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada:

Cilj predlaganih sprememb Uredbe (EU) 2021/697 je:

- pojasniti in poenostaviti merila za dodelitev z uvedbo možnosti izbire le najustreznejših meril za dodelitev ter izvajanjem Evropskega obrambnega sklada z letnimi ali večletnimi programi dela,
- pojasniti pravila, ki se uporabljajo za neposredne dodelitve,
- olajšati uporabo posrednega upravljanja,
- poenostaviti predkomercialno naročanje in pravice dostopa sofinancirajočih držav članic do rezultatov razvojnih projektov,
- zagotoviti, da so stroški za dejavnosti preizkušanja, ki se izvajajo zunaj ozemlja Unije (npr. v Ukrajini), upravičeni do financiranja.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi uredb (ES) št. 1907/2006, (ES) št. 1272/2008, (EU) št. 528/2012, (EU) 2019/1021 in (EU) 2021/697 v zvezi z obrambno pripravljenostjo ter olajšanjem naložb v obrambo in pogojev za obrambno industrijo

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 114, člena 173(3), člena 182(4), člena 183, člena 188, drugi odstavek, in člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da bi olajšali naložbe držav članic v obrambo, je treba odpraviti regulativna bremena za obrambno pripravljenost. To olajšanje bo sčasoma podprlo rast obrambne industrije in prispevalo k obrambni pripravljenosti držav članic.
- (2) Čeprav več instrumentov zakonodaje Unije državam članicam zagotavlja potrebno prožnost pri sprejemanju ukrepov za pospešitev rasti obrambne industrije, nacionalna zakonodaja in njeno izvajanje pogosto ovirata obrambno pripravljenost. To na primer velja za možnost, da države članice uporabijo odstopanja od Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, kadar je to potrebno v interesu obrambe, vključno z obrambno pripravljenostjo.
- (3) Pravni okvir, vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 1907/2006, bi bilo treba prilagoditi cilju obrambne pripravljenosti. Za zaščito nacionalnih varnostnih interesov in varnostnih interesov Unije sta zaradi zaostrenih geopolitičnih razmer potrebni prožnost in agilnost. Hkrati je bistveno ohraniti visoko raven varovanja zdravja ljudi in okolja. Obstajajo znaki, da pri nacionalnem izvajanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 v nekaterih državah članicah ni v celoti upoštevana prožnost, ki jo zagotavlja navedena uredba. Sedanje odstopanje za namene obrambe je mogoče izboljšati, da se zagotovi pravna varnost in omogočijo hitrejši ukrepi. Zato je primerno razširiti področje uporabe obstoječih odstopanj za namene nacionalne obrambe v okviru Uredbe (ES) št. 1907/2006, s čimer se državam članicam omogoči, da po potrebi odobrijo širša odstopanja, hkrati pa ohranijo temeljno odgovornost za uravnoteženje obrambnih in varnostnih potreb z varovanjem zdravja in okolja.

⁴ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

- (4) Podobne spremembe bi bilo treba uvesti v druge pravne akte v zvezi s kemikalijami, ki določajo enakovredno nacionalno odstopanje, in sicer Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ in Uredbo (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, da se zagotovi skladno regulativno okolje za obrambno pripravljenost.
- (5) Z Uredbo (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ se izvajata Stockholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih in Protokol o obstojnih organskih onesnaževalih h Konvenciji iz leta 1979 o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja. Pogodbenica ne more odobriti odstopanj, potem ko je bil v skladu s Konvencijo sprejet sklep o uvrstitvi kemikalije na seznam v prilogi A, B ali C h Konvenciji, razen tistih, ki so odobrena v skladu s Konvencijo, razen če pogodbenica ne sprejme te uvrstitve na seznam; zato bi bilo treba potrebe po obrambni pripravljenosti obravnavati v pripravljalnih fazah v Uniji, preden se na mednarodni ravni v Konvenciji določijo prepovedi ali omejitve. Zato je pomembno, da se zberejo, ocenijo in predložijo ustrezne informacije za namene faze ocenjevanja obvladovanja tveganja v postopku uvrstitve snovi na seznam v Konvenciji, saj lahko odbor za pregled obstojnih organskih onesnaževal v tej fazi prouči morebitna odstopanja od možnih nadzornih ukrepov za navedeno snov.
- (6) Ni mogoče izključiti, da informacije o uporabi kemičnih snovi vsebujejo občutljive informacije, ki jih je treba zaščititi. Zato bi bilo treba državam članicam ob ustreznem upoštevanju mednarodnega prava dovoliti, da za namene zaščite občutljivih informacij uvedejo odstopanje od zahtev glede poročanja iz člena 13(1) Uredbe (EU) 2019/1021 zaradi zaščite nacionalnih obrambnih in varnostnih interesov ali obrambnih in varnostnih interesov Unije.
- (7) V poročilu o vmesni oceni Evropskega obrambnega sklada, ustanovljenega z Uredbo (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, je bila potrjena njegova splošna učinkovitost in ustreznost, hkrati pa je bila poudarjena potreba po nadaljnji racionalizaciji postopkov in zmanjšanju upravnih bremen, kjer je to mogoče, ter uvedbi pojasnitve, poenostavitve in prožnosti v navedeno uredbo, da bi se olajšalo izvajanje Evropskega obrambnega sklada. Uredbo (EU) 2021/697 bi bilo zato treba spremeniti ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih od leta 2021, in povratnih informacij, prejetih med posvetovanji, izvedenimi v okviru vmesne ocene Evropskega obrambnega sklada.
- (8) V sedanjem pravnem okviru za izvajanje Evropskega obrambnega sklada je uporaba posrednega upravljanja omejena na izjemne primere. Da pa bi omogočili hitrejša in enostavnejša inovacijske cikle, kar bi Evropskemu obrambnemu skladu omogočilo učinkovitejše odzivanje na nastajajoče obrambne potrebe in tehnološki napredek ter

⁵ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁶ Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).

⁷ Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

⁸ Uredba (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092 (UL L 170, 12.5.2021, str. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

stroškovno učinkovitejše izvajanje Evropskega obrambnega sklada, bo morda potrebna prožnejša uporaba posrednega upravljanja. Zato je treba uvesti možnost prožnejše uporabe posrednega upravljanja, hkrati pa zagotoviti, da se ohranijo načela dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in odgovornosti ter da se uporaba posrednega upravljanja strogo spremlja in ocenjuje, da se zagotovi optimalna uporaba sredstev Unije.

- (9) Z zahtevo, da morajo biti vsa infrastruktura, objekti, sredstva in viri, ki se uporabljajo za izvajanje projektov, financiranih iz Evropskega obrambnega sklada, na ozemlju Unije in pridruženih držav, da bi bili upravičeni do financiranja, se omejuje možnost evropske tehnološke in industrijske baze na področju obrambe, da izkoristi možnosti preizkušanja, ki ponujajo edinstvene prednosti. Za odpravo te omejitve je treba omogočiti, da so stroški izvajanja dejavnosti preizkušanja v tretjih državah, kot je Ukrajina, upravičeni do financiranja iz Evropskega obrambnega sklada. Preizkušanje v Ukrajini zagotavlja možnosti, ki v Uniji niso takoj na voljo, kot so hitro dostopni rezultati, 24-urno preizkušanje in preizkušanje na bojišču, ki lahko znatno izboljšajo razvoj ter potrjevanje obrambnih tehnologij in proizvodov. Poleg tega lahko preizkušanje v Ukrajini olajša vključitev izkušenj v živo s sodobnim vojskovanjem v nadaljnji razvoj obrambnih tehnologij in proizvodov, s čimer se zagotovi tehnična in strateška prednost za evropsko tehnološko in industrijsko bazo na področju obrambe. Če bi se omogočilo, da so stroški dejavnosti preizkušanja, ki se izvajajo zunaj ozemlja Unije, upravičeni do financiranja, bi lahko Evropski obrambni sklad podprl razvoj učinkovitejših in inovativnih obrambnih rešitev, kar bi nazadnje prispevalo h krepitvi obrambnih zmogljivosti Unije.
- (10) Vmesna ocena Evropskega obrambnega sklada je pokazala, da so sedanja merila za dodelitev za ocenjevanje predlogov v okviru navedenega sklada preveč zapletena in nejasna ter jih je težko uporabljati v praksi. To je povzročilo nepotrebna upravna bremena in negotovosti za Komisijo in vložnike, kar je na koncu oviralo učinkovito izvajanje Evropskega obrambnega sklada. Treba je poenostaviti merila za dodelitev in uvesti večjo prožnost pri njihovi uporabi, da bi bilo ocenjevanje učinkovitejše, preglednejše in uspešnejše. Možnost izbire ustreznega podslopa meril za dodelitev v skladu s posebnimi cilji razpisov za zbiranje predlogov bi omogočila prilagojeno in osredotočeno ocenjevanje ter s tem boljšo usklajenost s prednostnimi nalogami in cilji Evropskega obrambnega sklada.
- (11) Izvajanje Evropskega obrambnega sklada ovira zahteva po sprejetju letnih programov dela, kar je povzročilo zapletene postopke, zaradi tega pa je težko zagotoviti predvidljivost in kontinuiteto ukrepov, ki jih podpira Evropski obrambni sklad. Za rešitev tega vprašanja in zagotovitev večje prožnosti pri upravljanju Evropskega obrambnega sklada je treba uvesti možnost izvajanja Sklada z letnimi ali večletnimi programi dela. To bi Komisiji omogočilo boljše načrtovanje in usklajevanje podpore raziskovalnim in razvojnim dejavnostim na področju obrambe, hkrati pa omogočilo učinkovitejšo uporabo virov in boljše sinergije med različnimi projekti in pobudami. Z omogočanjem večletnih programov dela bi lahko Sklad bolje podpiral dolgoročne raziskovalne in razvojne projekte, spodbujal sodelovanje med deležniki in nazadnje prispeval h krepitvi obrambnih zmogljivosti Unije.
- (12) Za nadaljnje izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti Evropskega obrambnega sklada je bistveno, da se Komisiji zagotovi potrebna prožnost za upravljanje programa na način, ki optimizira uporabo sredstev in čim bolj zmanjša upravno breme. Zato bi bilo treba pojasniti pogoje, pod katerimi lahko Komisija uporabi neposredne dodelitve, kar bi v nekaterih okoliščinah omogočilo bolj racionaliziran in hitrejši postopek. Olajšati bi

bilo treba kontinuiteto prizadevanj ter učinkovito izvajanje raziskovalnih in razvojnih projektov na področju obrambe, pri tem pa spoštovati načela preglednosti, pravičnosti in enake obravnave. Komisiji bi bilo treba omogočiti, da se bolje odzove na spreminjajoče se potrebe obrambnega sektorja, spodbujati bi bilo treba sodelovanje med deležniki ter izboljšati razvoj inovativnih in učinkovitih obrambnih rešitev, s čimer bi se okrepile varnost Unije in obrambne zmogljivosti držav članic.

- (13) Evropski obrambni sklad lahko s predkomercialnim naročanjem spodbudi razvoj inovativnih obrambnih tehnologij in rešitev. Vendar je sedanji pravni okvir preveč zapleten in nejasen glede pogojev za predkomercialno naročanje v okviru Evropskega obrambnega sklada, kar ovira njegovo učinkovito uporabo. Pogoje za predkomercialno naročanje je treba poenostaviti in pojasniti, saj sedanje določbe spodbujajo oddajo več naročil v istem postopku (več virov), kar ni vedno primerno za obrambni sektor. Odprava te omejitve bo zagotovila jasnejši in učinkovitejši okvir za predkomercialno naročanje, kar bo Evropskemu obrambnemu skladu omogočilo, da bo bolje podpiral razvoj inovativnih rešitev, premostil vrzel med raziskavami in uvajanjem na trg ter zagotovil močno spodbudo za države članice, da vlagajo v raziskave in razvoj na področju obrambe.
- (14) Sedanji pravni okvir za Evropski obrambni sklad državam članicam ne zagotavlja zadostnih pravic do dostopa do rezultatov razvojnih projektov, zlasti ne tistim, ki take projekte sofinancirajo. Da bi ublažili ta pomislek in spodbudili bolj sodelovalen in kooperativen pristop k raziskavam in razvoju na področju obrambe, je treba sofinancirajočim državam članicam zagotoviti pravico do dostopa do rezultatov razvojnih projektov pod poštenimi pogoji. Pogoji za uveljavljanje takih pravic do dostopa bi morali biti opredeljeni v pogodbenem razmerju med prejemniki in nacionalnimi organi, ki sofinancirajo ukrep. To bo poenostavilo pogajalski proces med državami članicami in industrijo ter skrajšalo čas do dodelitve, s čimer se bo spodbudilo bolj racionalizirano sodelovanje pri raziskavah in razvoju na področju obrambe.
- (15) Da bi se čim bolj povečale koristi sprememb Uredbe (EU) 2021/697, bi se morale spremembe navedene uredbe uporabljati retroaktivno. Nekaterih določb, kot so določbe v zvezi z merili za dodelitev, zaradi njihove narave ni mogoče uporabiti retroaktivno, vendar pa lahko druge, kot so določbe v zvezi s stopnjami financiranja ali preizkušanjem zunaj ozemlja Unije, izboljšajo učinkovitost in uspešnost projektov, financiranih v okviru Evropskega obrambnega sklada. Da bi se zagotovila čim učinkovitejša poraba sredstev Unije, bi se morale te določbe uporabljati od 1. januarja 2025.
- (16) Uredbe (ES) št. 1907/2006, (ES) št. 1272/2008, (EU) št. 528/2012, (EU) 2019/1021 in (EU) 2021/697 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (ES) št. 1907/2006

V členu 2 Uredbe (ES) št. 1907/2006 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice smejo za snovi kot take, v zmesi ali izdelku dovoliti odstopanja od te uredbe, kadar je to potrebno za obrambne namene.“.

Člen 2

Spremembe Uredbe (ES) št. 1272/2008

V členu 1 Uredbe (ES) št. 1272/2008 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice smejo za snovi, zmesi in izdelke iz oddelka 2.1 Priloge I dovoliti odstopanja od te uredbe, kadar je to potrebno za obrambne namene.“.

Člen 3

Spremembe Uredbe (EU) št. 528/2012

V členu 2 Uredbe (EU) št. 528/2012 se odstavek 8 nadomesti z naslednjim:

„8. Države članice lahko za biocidne proizvode kot take ali v tretiranem izdelku dovolijo odstopanja od te uredbe, kadar je to potrebno za obrambne namene.“.

Člen 4

Spremembe Uredbe (EU) 2019/1021

Uredba (EU) 2019/1021 se spremeni:

(1) v členu 2 se doda naslednja točka (14):

„(14) ‚obrambna pripravljenost‘ pomeni stanje pripravljenosti države članice ali več držav članic za odziv na krizo, opredeljeno v členu 1, točka (10), Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta*, ki se nanaša na obrambo.

* Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).“;

(2) v členu 3 se vstavi naslednji odstavek 4a:

„4a. Pri zbiranju, ocenjevanju in predložitvi informacij za namene ocene obvladovanja tveganja iz člena 8(7) in člena 8(8) Konvencije Komisija in države članice ustrezno upoštevajo obrambno pripravljenost in posebnosti obrambnega sektorja, vključno z vplivi na dobavne verige obrambne proizvodnje.“;

(3) v členu 13(1) se doda naslednji drugi pododstavek:

„Države članice lahko po potrebi določijo odstopanja od tega člena zaradi zaščite nacionalnih in obrambnih interesov, da bi zaščitile občutljive informacije, **pod pogojem, da taka odstopanja ne ogrožajo izpolnjevanja obveznosti glede poročanja iz Konvencije s strani Unije ali držav članic, kot je to ustrezno.**“.

Člen 5

Spremembe Uredbe (EU) 2021/697

Uredba (EU) 2021/697 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

- (a) vstavi se naslednja točka (6a):
- „(6a) ‚čezmejni MSP‘ pomeni MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, ki niso države članice ali pridružene države, v katerih imajo sedež pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorciju in niso MSP ali podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo;“;
- (b) točka (17) se nadomesti z naslednjim:
- „(17) ‚predkomercialno naročanje‘ pomeni naročanje raziskovalnih in razvojnih storitev, ki vključuje delitev tveganja in koristi pod tržnimi pogoji, pri čemer so naročene raziskovalne in razvojne storitve jasno ločene od uvajanja tržnih količin končnih proizvodov;“;
- (2) v členu 4 se doda naslednji odstavek 6:
- „6. Proračunske obveznosti, ki so povezane s programom in zajemajo dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo prek več let v letne obroke.“;
- (3) v členu 8(2) se črta drugi stavek;
- (4) v členu 9(2) se doda naslednji drugi pododstavek:
- „Z odstopanjem od prvega pododstavka so lahko infrastruktura, objekti, sredstva in viri, ki jih uporabljajo prejemniki in podizvajalci, vključeni v ukrep za preizkušanje obrambnega proizvoda, materialnega ali nematerialnega sestavnega dela ali tehnologije iz člena 10(3), točka (f), zunaj ozemlja držav članic ali pridruženih držav, kot je določeno v programu dela. To ni v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic ter je skladno s cilji iz člena 3 ter s členoma 20 in 23.“;
- (5) v členu 11(1) se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:
- „V nekaterih ustrezno utemeljenih okoliščinah je mogoče finančna sredstva Unije dodeliti tudi brez razpisa za zbiranje predlogov v skladu s členom 198 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta*, tudi v primerih iz prvega pododstavka, točka (e), navedenega člena.

* Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).“;

- (6) člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Merila za dodelitev

1. V skladu s členom 203 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se vsak predlog oceni na podlagi enega ali več naslednjih meril, kot so določena v programu dela:
 - (a) njegov prispevek k odličnosti na obrambnem področju, zlasti s prikazom, da imajo pričakovani rezultati predlaganega ukrepa pomembne prednosti v primerjavi z obstoječimi obrambnimi proizvodi ali tehnologijami;

- (b) njegov prispevek k inovacijam ali možnosti za preboj v evropski obrambni industriji, zlasti s prikazom, da predlagani ukrep vključuje pionirske ali nove koncepte in pristope, ki v obrambnem sektorju še niso bili uporabljeni;
 - (c) njegov prispevek h konkurenčnosti evropske tehnološke in industrijske baze na področju obrambe z ustvarjanjem novih tržnih priložnosti v Uniji in zunaj nje ter spodbujanjem rasti podjetij po vsej Uniji;
 - (d) njegov prispevek k zmanjšanju odvisnosti od virov zunaj Unije in krepitevi zanesljivosti oskrbe;
 - (e) njegov prispevek k čezmejnemu sodelovanju med pravnimi subjekti s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, zlasti z MSP in podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo, ki ukrepu prinašajo znatno dodano vrednost, kot prejemniki, podizvajalci, vključeni v ukrep, ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi;
 - (f) njegova kakovost in učinkovitost izvajanja ukrepa;
 - (g) njegov prispevek k večji učinkovitosti v celotnem življenjskem ciklu obrambnih proizvodov in tehnologij, vključno s stroškovno učinkovitostjo ter možnostjo sinergij v postopkih javnega naročanja, vzdrževanja in odstranjevanja;
 - (h) njegov prispevek k nadaljnjemu povezovanju evropske obrambne industrije po vsej Uniji, zlasti v zvezi s skupno uporabo, lastništvom ali vzdrževanjem končnega proizvoda ali tehnologije.
2. V programu dela se določijo podrobnosti v zvezi z izbirnimi postopki in uporabo meril za dodelitev iz odstavka 1. To vključuje vsako ponderiranje meril, točkovne pragove in po potrebi pravila za obravnavo enako uvrščenih predlogov, pri čemer se upoštevajo cilji razpisa za zbiranje predlogov.“;
- (7) člen 13 se spremeni:
- (a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena podpora iz Sklada ne presega 20 % upravičenih stroškov za dejavnosti iz člena 10(3), točka (e), brez poseganja v višje stopnje financiranja, ki se lahko uporabljajo v skladu z odstavkom 3 tega člena.“;
 - (b) v odstavku 3 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) za dejavnost se lahko uporabi povišana stopnja financiranja iz te točke, kadar je vsaj 10 % skupnih upravičenih stroškov dejavnosti dodeljenih MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi.

Stopnja financiranja se lahko zviša za toliko odstotnih točk, kolikor znaša odstotek skupnih upravičenih stroškov dejavnosti, dodeljenih MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, v katerih imajo sedež prejemniki, ki niso MSP ali podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, in ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi, in sicer za največ 5 dodatnih odstotnih točk.

Stopnja financiranja se lahko zviša za toliko odstotnih točk, kolikor znaša dvakratnik odstotka skupnih upravičenih stroškov dejavnosti, dodeljenih

čezmejnim MSP, kot so opredeljena v členu 2, točka (6a), ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi;“;

- (8) v členu 14 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
- „1. Ne glede na člen 201 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se preverja samo finančna sposobnost koordinatorja.“;
- (9) v členu 17(2) se točka (b) nadomesti z naslednjim:
- „(b) lahko v posebnih primerih dovolijo oddajo več naročil v istem postopku (več virov);“;
- (10) člen 22 se črta;
- (11) člen 23 se spremeni:
- (a) odstavka 3 in 4 se nadomestita z naslednjim:
- „3. Ta uredba ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede njihove politike prenosa in izvoza proizvodov, povezanih z obrambo. Kar zadeva prenose, si države članice prizadevajo za uporabo splošnih dovoljenj za prenos iz člena 5 Direktive (ES) 2009/43 Evropskega parlamenta in Sveta* in se za zagotovitev nemotenega izvajanja ukrepov izogibajo nesorazmernim upravnim pogojem.
4. V zvezi z rezultati, ki so jih ustvarili prejemniki prek razvojnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, in brez poseganja v odstavek 3 tega člena se Komisijo uradno obvesti pred vsakim prenosom lastništva na nepridruženo tretjo državo ali subjekt iz nepridružene tretje države, ki se izvede v treh letih po končnem plačilu ukrepa. Če je tak prenos lastništva v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic ali s cilji iz člena 3, se podpora, zagotovljena v okviru Sklada, vrne.
-
- * Direktiva 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (UL L 146, 10.6.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).“;
- (b) doda se naslednji odstavek 6:
- „6. Pravice dostopa do rezultatov razvojnih ukrepov se dodelijo nacionalnim organom, ki sofinancirajo ukrep, pod poštenimi in razumnimi pogoji, o katerih se ti dogovorijo s prejemniki, ki ustvarjajo navedene rezultate.
- Pogoji za uveljavljanje takih pravic dostopa so opredeljeni v pogodbenem razmerju med prejemniki in nacionalnimi organi, ki sofinancirajo ukrep.“;
- (12) v členu 24 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
- „1. Sklad se izvaja prek letnih ali večletnih programov dela iz člena 110(2) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. V programih dela se po potrebi določi skupni znesek, namenjen za operacije mešanega financiranja.“.

Člen 6

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 9(2), drugi pododstavek, in člen 13 Uredbe (EU) 2021/697, kakor je spremenjena s to uredbo, se uporabljata od 1. januarja 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*